

DEBRECZEN. POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak: Helyben és postán külvide: Egy évre 10 ft. - ké. Negyed évre 5 ft. 6 kr.

Hirdetési díj: Őtvenmászer forintot 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint általában 100 szavú hirdetéseknek alkalmatosságként a legolcsóbb árért.

Midhad basa

"Parnassus és Oroszon."

Nemzetünknek egy sajátosság hibája van, miszerint nagyobb részt mindenben csak is a két szélsőség felé hajol, de a középútra a via media beatorum-ot vajmi ritkán követi, - a mulatokat hamar feléli, a jelenben könyvelni el és a jövőt - mondom - gyászos borús jövőt a történelem körülbelül logikája folytán közeleg nem következteti...

Es ugyan kérdem, hol rejlik ennek főoka? Nemzetünk jövésétől, amely tökéletesen sem szeretni, sem gyűlölni az erényt s érdemet fiaiban megjutalmazni...

Tehát ott is, mint nálunk, nem sokkal állnak a Parnassuson báványaink... ott is épen úgy fedelik a történelmi mulatokat, mint mi az 1849-dik évet, a midőn az orosz - s a kozák-lovai házáknak szent földjét taposták...

Dr. K. József.

Ignatieff tábornok európai küldetéséről a "Pol. Corr." berlini levelezője ismét érdekes közlésekhez tesz. Szerinte Ignatieff ur maga nem egészen van megelégedve küldetéséről s a hivatalos missziója és magánélménye közötti különbséget nyilván is kifejezi.

Egy nemzet - mely ma demokratikus nem tud lenni - annak a büvényes szabadság utáni minden kapacitás-dús használat, illuzórium - valódi szolgatársaság is marad az lényegileg, habár formailag önkéntesnek lenni látszik.

Végre is, mi hol az egyik hol a másik szélsőségre költünk, épen egy szót az ázsiai rekonstrukciónak a török.

Nemde rövid ideig állt a török nemzet legnagyobb fele Midhad a Debreczen Parnassusán és épen akkor, a midőn hazáját megmentendő volt, a sultáni-serrak-camarillája által szándékozta, - az Oroszon főtárog, de el nem nyelő torkába költetett...

A "DEBRECZENI" TÁRSASÁGA.

Falusi életképek a régi jó világból.

De hogy is történt ez, hogy ennyi kedves fiatal ember egyetértően jött szőlla Kati. - Te Mari! - bék derék fiú az a főhadnagy, szép és nyelvi fin azután meg azért szerettem legjobban, mert apám is nagyon szereti - szégyen papá látód, hogy könyörüen, mikor megölelte, megcsókolta, mintha csak édes fia lett volna, tudja isten nekem is jól esett, hogy édes apám úgy megszerette, - - Mari tel! hisz nem hallja saki, neked csak megmondom, mert a szivem oly nyughatatlan, megmondom én Gyulát nagyon megszerettem, s aival testvére költőre borulva elképzeltt keservesen szokogni.

csakis palotai eselszövény lehetett, a midőn attól tartott a sultán, miszerint az alkotmány - mely a közsársaságra, ha törvényes korlátok között nem mozog - az első lépcsőzete; ha tudta volna Hamid, hogy Montesquieu szerint a "közsársaság" alapja: egy nép, vagy nemzet általános ere nye, mely fájdalom! nemcsak a töröknek, de más egyéb európai nemzeteknél is hiányzik, mert az erény feltételezi a műveltség s a morál felsőbb eszméjét, mint a bölcsesség és vallásosság fölfelett, t. i. "Szeresd felebarátodat mint tennen magadat" ezen eszmény pedig, nemcsak hogy nem növekedett a 19-ik században, hanem a tudomány és reformok dacára hátrébe szorítottatott, sőt Diogenes lámpájával is alig feltalálható már, midán mindenütt csak is a rideg önzést, az embertelenséget - a bünt s a fizikai hatalmat találjuk mint uralgót... akkor lehetnéne lett volna a portának Szerbiával békét kötni, és így anyai vérrrel szerzett s meghódított várakat a Duna mellett kiűriteni, mely által az orosz azt nyerte, hogy a törököt erős posztójából ki venni nem kell, hanem a szegény jámborszávi török maga törtette ki, mely előny 200,000 emberből álló katonai erővel felér... És mégis ma-gunk módjára bele ment a hinárba a szegény számuadó török.

Ismételve, tudjuk, hogy az önkéntes tűzoltó egylet a városunk fejlődésével és a vagyon közbiztonság leendőkével vannak szorosban egybefüggő és ezért háznak minden szegényebb magadat hiszen lásd, én még előbb megszerttem a legutást azt a derék okos fiút Kondor Miskát - én sem értem meg még ily felcsédes karácsonyt, hanem én meg azt mondom előtértd édes Katin, hogy inkább holig van leány maradok, de máshoz nem megyek férhez, mint ehöz a legutóshoz, - Erőtted mit mondtam, nekem kevesebb reményem van mint nekéd, még sem sírok.

A debreczeni önkéntes tűzoltó egylet.

Ismételve tudjuk, hogy az önkéntes tűzoltó egylet a városunk fejlődésével és a vagyon közbiztonság leendőkével vannak szorosban egybefüggő és ezért háznak minden szegényebb magadat hiszen lásd, én még előbb megszerttem a legutást azt a derék okos fiút Kondor Miskát - én sem értem meg még ily felcsédes karácsonyt, hanem én meg azt mondom előtértd édes Katin, hogy inkább holig van leány maradok, de máshoz nem megyek férhez, mint ehöz a legutóshoz, - Erőtted mit mondtam, nekem kevesebb reményem van mint nekéd, még sem sírok.

Honnan gyere csak te Kati, tudod-e tegnapelőlt mit beszéltünk a konyhánkba, mikor a leveles való grízgaluskát kavarunk.

Tudom bizony - és most jutott eszembe nekem is, szegény Kati, Csökösfalván, lásd, lásd, - mintha büntene a sors, mink is akkor estünk a farkas verembe, mikor mást írtunk meg erre, hej te, hej nekünk illik, most hogy a szereltem, a szereltem stót verem bele estem benne vagyok nem tudom, hogy szabadulok.

Mig ezek az érzelmi mozgalmak, a kakasfalvi kurján történelem - az alatt Kakas Márton ur hintaja befért Sáros-Patakra, s egyszeresen a nagyvendéglőbe bajtatra jobbról balról rohant elő kelner, hausknecht, maga a vendég, szobalány meg minden, hogy az ur vendéget fogadjassák.

Igen is tekintetes uram, méltóztassék parancsolni, - hol méltóztatik a terítéket parancsolni, saját szobájában vagy pedig a nagyteremben.

Kedves bátyám menjünk a nagyterembe szöல்லt Gyula.

Jó van jó - lát menjünk a nagyterembe - S avval a hintórol leszállottak mind, a jól befutott vendégözönség felmentek - nota bene, hogy el ne felejtssük! Gregor, Makrai a két lovát mindenütt a hintó után tróppolván, Kakas Márton ur, megparancsolta neki, hogy ha a lovak körülöli dolgait elvégzi, jöjjön a vendéglőbe hol számára kész ebéd, és minden leend megrendelve.

életré való kisebb-nagyobb városába létesülén, úgy nálunk is a kulturával haladó értelmiség fel tudta fogni ezen idős intézmény magas-tos eszeljét egy pár év előtt lelkesedve tárt karokkal fogadta azt. Midőn azonban vezetői által annak életbelépését ideje bekövetkezett volna, az egyetl pezsege laktetése közepette, mintha valami mysteus kéz ketté mészerte volna életérét, úgy hogy két év óta a legnagyobb teltségbe és szabadsába szlnek. Azonban távol legyünk még attól a gondolatól is, hogy valakit gyamsattani akarnánk, a ki az előhaladás kerékét meggátolná akarta volna.

A katasztrópha ideje meg nem érkezett el, illedeleg a lét és nem lét köztü lavírozása önk, tűzőköt egyetlünknek.

Tartozunk egy kis statisztikát adni arról, a mit két év lefolyása, illedeleg az említett ügy nem folyása óta észlelni volt szerencsénk.

Sajnálatl kell kijelentnem, hogy a két év óta megalakult és a miniszterium által is megerősített alapszabályokon nyugvó ö. t. o. egyetlnek a legnagyobb mély esésbe, nosztel-nul a feladás padmála alól csúszni a saját képébe jutott meg előtünk néha lemozolva.

Az önkéntes tűzoltó egylet a városunk fejlődésével és a vagyon közbiztonság leendőkével vannak szorosban egybefüggő és ezért háznak minden szegényebb magadat hiszen lásd, én még előbb megszerttem a legutást azt a derék okos fiút Kondor Miskát - én sem értem meg még ily felcsédes karácsonyt, hanem én meg azt mondom előtértd édes Katin, hogy inkább holig van leány maradok, de máshoz nem megyek férhez, mint ehöz a legutóshoz, - Erőtted mit mondtam, nekem kevesebb reményem van mint nekéd, még sem sírok.

Ismételve, tudjuk, hogy az ö. t. o. egyetl megpendítése után alig három hónap alatt összesen 500 tagunk arvédett - a kik közt 80, 25 fritos alapító, 300 partóló és 120 működő tagnak vannak aláírva és feltehető, ha az egyetl két év óta terelékenységét fejt ki, a tagok száma kétszer vagy háromszor annyira nőtte volna ki magát.

Az egyetl kezdeményezőt tapasztalva el-járást kértnek el - a kiknek közönségtől leginkább az egyetl eddigi teltségbe jutása, a mennyiben a várostól roppant nagy áldozatot követeltek, t. i. a város tüzipeziténté alap-ját - mely 4-50 ezer forint körül legeg, továbbá 3-4 ezer forint évi szubventiót is meg magam sem tudom mit... Mesének megjár az a nagy összeg; de valónak a józan okosság dictálja, hogy nincs reá semmi szükség - meggyezendő, hogy ezen hegyzülte terv Cs. ur fixalévala volt.

Tegyük fel, hogy Cs. ur mindent tapasztalt a tüzoltó térén; de a situáció leezkéjét még sem tudta akkor, midőn ezen messé budget projektálta; a választásnyit nagyon természetese belesodorra messé tervébe s végett most sajtóvalá állunk a bizonyítással rávébe, lányintunk kellett volna venni a más városokba virágzó ö. t. o. egyetlnek megindulási alapszer-vezt; néhol még anyai sem mutatkozott, a mi itt nálunk három hónap alatt alálásképpen összehyullt vagis: 2720 ft. p. o. az eperjesi ö. t. o. egyetl 2000 fital kezdemenyente; a miskolci 3000 fital; a roznyói 1600 fital; az utóbbi ma már rendelkezék 10,000 fital al-tokéval; említstük fel a nagy-várdi önk. t. o. egyetlet - a mely a Tiszaán innen első helyet érdemel minden ö. t. o. egyetl közt; az ol-tásba páratlan ügyességet fejtenek ki, - a kik elterelvéseket egy pár hét előtt is fé-

nyesen azzal bizonyították be: hogy az általok rendezett táncmulatság 900 fital tsizata jövedel-met hozott; jele, hogy a közönség pártfogása alatt vannak.

A közönség ad az egyetl szívébe lüktető erőt és annak istapolása tetheti azt ragyogóvá nálunk is.

Elégé arvédotes és hálás lesz az ö. t. egyetle nére azon áldozat is, ha a város az egyetl részére egy ötanya-helyről gondosko-dik, és azt berendezzi számunkra és ha 1500 ft. évi szubventiót ad a többi majd csak kitelik a maga föltéjjél.

Még arról a tárgyról hővebben is szöllünk; most pedig tegye nemese feladatál az elők ur az igót választmányi ülés mielőbbi megtartását. A program legyen, hogy az egész ügy reformálódj alá vétessek, ugyzintre a me-re ssözög kérvény; hogy az új javaslatokat mielőbb az ö. t. egyetl közgyülelé elé ter-jesztessekk.

Polony Andor. ö. t. egyetli tag.

Nyilt levelei a "Debreczen" szerkesztő-ségéhez. Tekintetes szerkesztő ur! A közelebbi mult 1876 évi octóber hó-lesó napján Hajdu Bözörményben, az idő köz-be meg aresult polgármesteri hivatalra meg-választatva; a tekintetes ur vezetése alatt álló "Debreczen" hirlap hasábjain - megvá-lasztásom, majd bizonyos 189 számú közgyü-lési cikkek ki nem adatása miatt, igénytelen személyem, és a városi közgyülelé eljárása ellen idő közönlék - több rendbeli cikkek je-lentek meg; s legközelebb folyó évi 34 számú lapban február 15. napjáról egy a látással határos cikk 500 példányban - külön lony-matban városunkban szét is huroztattott.

Ezen cikknek a rágalom - ármány gyöklöt bosszu vagy az emberi kedély ezen érteletelen indulatú fellismerhető jellegével egészen névelődül; a tisztelt szerkesztőség háca mégé jöztöközök.

Mint ilyenek ellenbe polemiká inri nem akáro; az - önbécsézetem, korom, ed-digi nyilvános polgári életem s jelenbeni tiszt-viseletől állószállom, össze férhetek nem tar-tom, és nem éremem; de a "Debreczen" ol-vaszó tisztelt közönség előtt meg támadott szem-lyem, és több tekintetben a városi közgyü-lés és városunk jelen közigazgatásának való felismerhetése tekintetéből most midőn már a hirlaplap ismételtiben szöllözöttet úgy közgyülelé intézkedések által a lendő biztos befej zészbe véleményem szerint, előkézzeté van - helyc-venem és szükségesnek találom; a közgyülelé tárgyalaikat chronologicus rendszerbe lojra ugyan azon hirlap hasábjain közé tételni. Ugyan azért:

A közgyülelé jegyző könyvek kivonatát - azalt tiszteltet ide csatolom.

Elvárom a tekintetes szerkesztő ur köz-zönségesen ismert igazság szerzetet és loya-litását; hogy ezen közleménynek bebes lap-jában helyt adand, és azt hancin is egy iz-be, de a megérthetés szempontjából közvetlen folytatással, közöni néltözintatik. De:

Tisztelt szerkesztő ur bebes engedelmé-vel, egy pár szóval érintenem kell ama híres cikkek genesitét:

Azokat volt városi tiszt ügyész vagy az ö testvére r. l. alá írással szokta leiragatni s közé tenni, s vélok mert az előbbi érkeles-le és polgárilag depravatul egyéniség, más-ik érületi kir, bársárosbírók napdíjas levénviba boosítkoznai ezen a térén, nem akarunk és nem kívánunk; azonban:

Tudom én, és tudja városunk - a köz-zönygek folyamatt észlelni és figyelemmel ki-sérni szerető - értelmes közönségre, hogy azon cikkek nem volt városi tiszt ügyész önálló eszane szöllenényét; de városunkban mindenki által ösmert és a közgyülelé intézésbe befo-lyással bíró egyén inspiratíót folytán nyerne-ki életet:

Es ha ezen tisztelt urnak úgy tetszik, hogy saját neve által igénytelenségem - vagy tisztelőim méltóságem ellen, irodalmi téren - bár minő alakban fellép; készséggel fogom meg tollaamat, és majdnem egykoru - egy városba elő egymás dolgait ösmérő férfiakhoz egy óriási gyönyörű tajték-pipa a kezébe veti, patyolat kosztákot a zsebébe dugott gyertek fi-uk monjuk.

Es ebédelőterem, egyszerű, minden mai divatozó decoratíók nélküli való volt, csakhogy oly tisztá, a minőt a mai divó szokások nem mutatnak fel.

Egy oldalában hosszú asztal körül, a di-visia tisztikara foglalt helyet.

Kelnerek tisztá kendőjűekkel aüpasszoltak ketten, míg a harmadik egy négy személyre terített asztal körül rendezett minden el.

illetleg álljunk ki a mélyen tisztelt hazai köz-zönség elé, és itéljen felettünk annak, bár megsemmisítő de minden esetben részre haj-latlan közvéleménye.

H. Bözörményi mártius 15-én 1877. Tekintetes szerkesztő urnak alázaatos szölléja.

Kovács András polgármester.

A MAGYAR FŐVÁROSBAN. A lefolyt héten született 271 gyermek eblát ugyanannyi személy. Sparhery Magyas, hamburgi születésü vízvezeték munkás lakásán felakasztva talált-tott. Egy ismeretlen nő kis gyermekét a Du-nába dobtá s aztán nyomtalanul eltűnt. A gyer-meket egy derek hajós a hullámokból kiszaba-dítá. Az országos színi tanoda részére a főváros által tett 5000 fital alapítványra vonatkozó alapítványi okirat a bel. min. által jóváhagyva a fővároshoz lektölédett. Smid sugárúteai cirkusa és hippodromja legett.

VIDÉK. Rév-Komárom, márt. 13. Mártius van az egész világon, tehát nálunk is. De ez a tavaszi hónap természetet esz-telt, és mint a sok fránya alkalmi hazafiú csak elvben marad meg mártiusnak, tényleg azon-ban töl középi zivatros hó, futatagos ruhát öl-tött magára. A korán kivirtul szerény, s illatozó kis ibolyásokkal hó lepelbe burkolta.

A zajos farsang bevezetett, és pedig esékely eredményel azokra nézve, a kik hozzá költöttek azt a reményt, hogy na most már esá-dótt fognak alkotni.

E vigasztalan esemény, meg magában nem volna olyan leversé, mert hiszen a remény kau-cusok szálait el lehet nyújtogatni a jövő far-sangig, hanem a magyar példabeszéd szerint, mely azt mondja hogy: "lakadalom lakjuk ezt, holnap után bánjuk ezt" hátul dtóje van a farsang-nak. Van am! mert szakítván a szép egyszerűség-gel, a magásra feszített fényféleg kedvéért, nagy-ban és hitelben történt vásárlások után következ-ző mindnapja a kalmárok, a farsang költségét, rut szüldéni prózává változtatja.

Pedig tudhatták volna a kedves szépek, hogy a hitelben vásárolt uszály, nem teszi őket okos ember előtt kedvesebb, és a természet-től úde arera maolt; kedves nem teszi őket sebb, oly gonosz világha mint a mostani, mely a kül pipérkoe nem ad semmit, és azt csak sajnálkozó mosolyával kísér, hanem ér-tékes gyakorlati dolgokat keres, minő a tele zseb, tömött tárcsa, és szűz télek könyv, mely nem nyög a betáblázott terhek sulka alatt.

A kik ilyen kollektikkel bírtanak, már nem sokra számánká válnak, és polgári dísz-öl hivatásokat befogják töltetni.

Ehőll, legalább itt nálunk az a atanásig, hogy a kik hon polgármők és jó anyák akar-nak lenni, le kell mondaniok a fényűzési kár-hozatos szenvedélyekről, a fizetetlen számlára vasároli, báll drága ruhákról, festsékről, és jelenlegnek meg társak körök - és balokban esinos egyezésében, azon esetben fognak fejér kapni, és boldogok lesznek.

E hó kilencz és tizediken, oly hó esett, mely az ablakokat is betemetette, és az utcaán járhatast lehetetlené teszi annyira, hogy meg a koresznábol, e nélkülözhetlen helyre sem me-lhetek az emberek, a templomot nem is em-lítve, melynek ajtajait rendes időben sem igen szokták ostrom állapotban tartani.

O-tyálan a napokban párbaj folyt a hon-véd tisztok közt. Így van az, ha a bővért ifju vízőlek nem győzök vámi a muskát, a nagy víhátság miatt, egymason kezdenek eret vágní, pedig hát a verőbászok a legujabb bel-ügyéri rendelt szerint csak kiváltságosan van megengedve.

A ki itt nálunk csak egy futólagosan megfordul, azt képzeltethé, hogy a legjobb vil-ágort éljünk, annyi koncertet, és másnemi mu-ltatságot adtatnak magoknak az uszások, és gazdag pénz emberek.

Legközelebb a részvény társulat a Schnell vendéglőben rendezett hal ebédet, egy teríték 3 forintba kerül.

Boldog isten! ki látott oly gyomrot, mely három forint ára halat tud elfogyasztani ná-mánya gonbján megfogta, magához közelebb húzta Gyulát az öboster, s kendő, hát az az öreg ur kiesoda?

Oda hajlott az öbosterhez mondd, hogy T. Kakas Márton ur, Kakasfalva ura, és aty-nya oly szép hat leányok, és másnemi mu-ltatságot adtatnak magoknak az uszások, és gazdag pénz emberek.

Akár rögtön ha parancsolja öboster ur! Ne bánst mondd, majd csak ebéd végezé-vel - eregy menj ebédélljetele együtt ne hadd ékezt magokra - s aival Gyula illedelesen megajjraivan magát, többi tisztársainak és egy szervusz szervusz intve leült Kakas Márton ur mellé.

Leültek ök és ettek levest, húst jövizien mindenből, Kodzor Marenzi mészárt, s majd az órába dugta a kanalat. Ezt észrevette a had-nagy és egy kenyérbél golyóval úgy orron dobtá, hogy felébéd.

(Folyt. köv.)

